

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/169268,Odsloniecie-tablicy-piknik-edukacyjny-spektakl-muzyczny-i-konferencja-popularnon.html>
19.04.2024, 21:41

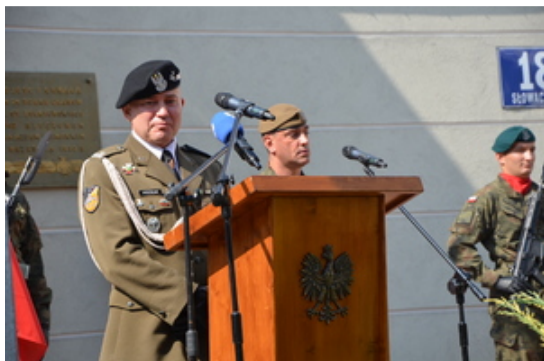
Odsłonięcie tablicy, piknik edukacyjny, spektakl muzyczny i konferencja popularnonaukowa poświęcone pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego - Rzeszów, 8-9 września 2022

Losy 24. Pułku Ułanów, wpisują się w historię 1 Dywizji Pancerniej gen. Stanisława Maczka, którego żołnierze są bohaterami wystawy „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”.

Rzeszów upamiętnił obrońców miasta - żołnierzy 24. Pułk Ułanów. Tablicę pamiątkową poświęconą pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego odsłonięto w Rzeszowie. Żołnierze tego oddziału Wojska Polskiego bronili miasta przed napaścią niemiecką we wrześniu 1939 roku.

83 lata temu, dokładnie 8 września, wojska niemieckie dotarły do granic miasta, którego bronił 24. Pułk Ułanów będący częścią 10. Brygady Kawalerii, dowodzonej przez płk. Stanisława Maczka. 24. Pułk Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego był oddziałem kawalerii Wojska Polskiego utworzonym w 1920 r. podczas wojny polsko-sowieckiej. W okresie międzywojennym pułk stacjonował w Kraśniku. W 1937 r. został zmotoryzowany i razem z 10. Pułkiem Strzelców Konnych wszedł w skład 10. Brygady Kawalerii dowodzonej przez płk. Stanisława Maczka. Wziął udział w kampanii 1939 r., a następnie został odtworzony we Francji, gdzie wchodził w skład 10. Brygady Kawalerii Pancernej. W latach 1940-1947 w Polskich Siłach Zbrojnych funkcjonował początkowo jako pułk zmotoryzowany, od 1942 r. pułk pancerny. W latach 1944-1945 wziął udział w kampanii wojennej w północno-zachodniej Europie.

Uroczystość rozpoczęła Msza święta w kościele pod wezwaniem Świętego Krzyża przy ul. 3 Maja pod przewodnictwem bp. Edwarda Białogłowskiego. Po niej nastąpił przemarsz zebranych z kompanią honorową przed budynek rzeszowskiego oddziału IPN. Tam odsłonięto tablicę poświęconą żołnierzom 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego poległym pod Rzeszowem w walce z najazdem niemieckim 8-9 września 1939 roku.

W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele rodzin weteranów 24. Pułku Ułanów, przedstawiciele władz parlamentarnych i samorządowych: Ewa Leniart wojewoda podkarpacki, Jerzy Cypryś wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego, Jolanta Kaźmierczak zastępca prezydenta Miasta Rzeszowa. Józef Jodłowski Starosta Rzeszowski, posła do Parlamentu Europejskiego Bogdana Rzońcę reprezentowała Grażyna Szarama, było obecne duchowieństwo ks. prałat Władysław Jagustyn, ks. Jan Szczupak, ks. dr. Ireneusz Folcik, ks. Wojciech Środoń.

Licznie przybyli przedstawiciele służb mundurowych: gen. bryg. Rafał Kowalik szef Pionu Operacyjnego, zastępca Szefa Sztabu ds. Operacyjnych Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych, mjr. Marcin Wdowiak z 2. Batalionu czołgów 10. Brygady Kawalerii Pancernej ze Świątoszowa, który kultywuje dziedzictwo i tradycje 24. Pułku Ułanów, insp. Stanisław Sekuła zastępca KWP w Rzeszowie, dowódca 3. PBOT płk. Michał Małyska oraz prezesi związków kombatanckich Danuta Zbyszewska, Stanisław Wnorowski, Franciszek Batory. Na uroczystości był obecny Roman Dawidziak, konserwator tablicy, członkowie Stowarzyszenia Motocyklistów „Patria”, Stowarzyszenie Ułanów Karpaccich, zaproszeni goście z Muzeum 24. Pułku Ułanów w Kraśniku i 10. Koła Pułku Strzelców Konnych w Łańcucie.

Tablicę odsłoniли:

- **mjr. Marcin Wdowiak z 2.Batalionu Czołgów ze Świętoszowa**
- **Edward Deskur-wnuk płk. Jerzego Deskura**
- **dr hab. Dariusz Iwaneczko -Dyrektor IPN Oddział Rzeszów**
- **Alicja Szmit-Córka wachmistrza Wawrzyńca Szmita**
- **dr Dominik Szulc**
- **Mateusz Haberek- p.o. Kierownika Muzeum 24.Pułku Ułanów w Kraśniku**
- **Marek Rusek - Prezes Koła Koleżeńskiego 24.Pułku Ułanów w Kraśniku.**

Po odsłonięciu tablicy, która wolą darczyńców miała być odsłonięta w 1966 r., członkowie rodzin weteranów przekazali dyrektorowi IPN Oddział w Rzeszowie łuskę artyleryjską z 1937 r. w której umieszczono, w szklanych ampułkach ziemię z miejsc walk 24. Pułku Ułanów w 1939 r. - Kasiny Wielkiej, Wysokiej, Żółkwi i Zboisk. Ziemię tę zebrano w maju i czerwcu 2022 r. podczas wyjazdów z pomocą humanitarną do Ukrainy. Łuskę przekazała, podczas święta pułkowego w Kraśniku pani Yvette Popławska ze Stowarzyszenia 1. Dywizji Pancерnej w Belgii. Dyrektor dr hab. Dariusz Iwaneczko zadeklarował, że łuska zostanie uzupełniona o ziemię z miejsca walki ułanów pod Rzeszowem i wmurowana pod odsłoniętą tablicę przy siedzibie IPN Oddział w Rzeszowie przy ul. Słowackiego 18 w Rzeszowie.

Po odsłonięciu tablicy przed siedzibą IPN w Rzeszowie rozpoczął się, z udziałem m.in. grup rekonstrukcyjnych, piknik edukacyjny adresowany do młodzieży. Natomiast wieczorem w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej odbędzie się spektakl „Przedwojenna Kawiarnia”. W jego trakcie zaprezentowane zostaną m.in. utwory muzyczne przypominające okres tuż przed wybuchem wojny.

Na piątek 9 września zaplanowano konferencję popularnonaukową, która przybliży dzieje 24. Pułku Ułanów.

9 września 2022 r. w Letnim Pałacu Lubomirskich w Rzeszowie odbyła się konferencja popularnonaukowa poświęcona pamięci obrońców ojczyzny z września 1939 r.

Wśród prelegentów Zdzisław Winkler (Muzeum Regionalne w Kraśniku z Filią 24. Pułku Ułanów) przedstawił wykład *24. Pułk Ułanów w latach 1920-1939*, dr Jerzy Majka *24. Pułk Ułanów w kampanii wrześniowej 1939 r.*, dr Piotr Chmielowiec (OBBH IPN w Rzeszowie) *24. Pułk Ułanów w Polskich Siłach Zbrojnych*, a dr hab. Dariusz Iwaneczko (dyrektor IPN Oddział w Rzeszowie) *„Zapomniana tablica”. Historia upamiętnienia 24. Pułku Ułanów w Rzeszowie*. Na zakończenie dr Lucjan Fac (Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej) dokonał prezentacji najnowszej publikacji autorstwa dr Jerzego Majki *„Gen. Stanisław Maczek”*.

Konferencja popularnonaukowa poświęcone pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego - Rzeszów, 9 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda--Bator IPN O/Rzeszów

Konferencja popularnonaukowa poświęcone pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego - Rzeszów, 9 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda--Bator IPN O/Rzeszów

Konferencja popularnonaukowa poświęcone pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego - Rzeszów, 9 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda--Bator IPN O/Rzeszów

Konferencja popularnonaukowa poświęcone pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego - Rzeszów, 9 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda--Bator IPN O/Rzeszów

Konferencja popularnonaukowa poświęcone pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego - Rzeszów, 9 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda--Bator IPN O/Rzeszów

Konferencja popularnonaukowa poświęcone pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego - Rzeszów, 9 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda--Bator IPN O/Rzeszów

Konferencja popularnonaukowa poświęcone pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego - Rzeszów, 9 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda--Bator IPN O/Rzeszów

Konferencja popularnonaukowa poświęcone pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego - Rzeszów, 9 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda--Bator IPN O/Rzeszów

Konferencja popularnonaukowa poświęcone pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego - Rzeszów, 9 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda--Bator IPN O/Rzeszów

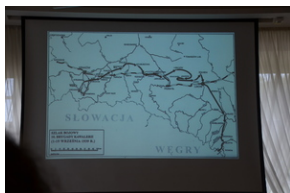
Konferencja popularnonaukowa poświęcone pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego - Rzeszów, 9 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda--Bator IPN O/Rzeszów

Konferencja popularnonaukowa poświęcone pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego - Rzeszów, 9 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda--Bator IPN O/Rzeszów

Konferencja popularnonaukowa poświęcone pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego - Rzeszów, 9 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda--Bator IPN O/Rzeszów

Konferencja
popularyzacyjna
poświęcone pamięci 24.
Pułku Ułanów im.
Hetmana Wielkiego
Koronnego Stanisława
Zółkiewskiego -
Rzeszów, 9 września
2022. Fot. Katarzyna
Gajda--Bator IPN
O/Rzeszów

Konferencja
popularyzacyjna
poświęcone pamięci 24.
Pułku Ułanów im.
Hetmana Wielkiego
Koronnego Stanisława
Zółkiewskiego -
Rzeszów, 9 września
2022. Fot. Katarzyna
Gajda--Bator IPN
O/Rzeszów

Konferencja
popularyzacyjna
poświęcone pamięci 24.
Pułku Ułanów im.
Hetmana Wielkiego
Koronnego Stanisława
Zółkiewskiego -
Rzeszów, 9 września
2022. Fot. Katarzyna
Gajda--Bator IPN
O/Rzeszów

DSC_0328

Organizator: Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie

Partnerzy: 21. Brygada Strzelców Podhalańskich, 10. Brygada Kawalerii

Pancernej, 3. Podkarpacka Brygada Obrony Terytorialnej

PLIKI DO POBRANIA

[Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych \(docx, 17.65 KB\) 22.08.2022 12:00](#)

[Zaproszenie \(pdf, 3.81 MB\) 22.08.2022 12:00](#)